

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра комп'ютерних систем та мереж**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційно-комунікаційні технології в спеціальній освіті

Рівень вищої освіти – перший (бакалавр)

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 016 спеціальна освіта

Спеціалізація – 016.02 Корекційна психопедагогіка

Освітня програма – «Олігофренопедагогіка. Здоров'я людини»

Статус дисципліни – обов'язкова

Мова навчання – українська

Ужгород – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційно-телекомунікаційні технології в спеціальній освіті» для студентів спеціальності 016 «спеціальна освіта». –11 с.

Розробники: канд. пед. наук, доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж Гапак Оксана Михайлівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри комп'ютерних систем та мереж ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол № 9 від «24» квітня 2024 р.

Завідувач кафедри комп'ютерних систем та мереж Петро ГОРВАТ

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-технічного факультету

Протокол № 5 від «20» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Володимир ЦИГИКА.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	2-й
Кількість модулів – 2	Семестр	
	3-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 години самостійної роботи студента – 3,3 години	Лекції	
	10 год	4 год
	Практичні (семінарські)	
	-	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні	
	42 год	12 год
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота	
	46 год	68 год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: підготовка студентів до використання у навчально-виховній діяльності новітніх інформаційних технологій на основі застосування автоматизованих комплексів і систем для створення інформаційного корекційно-розвивального середовища в спеціальних закладах освіти.

Основні завдання вивчення дисципліни полягають в: - формуванні у здобувачів освіти системи теоретичних знань про місце та роль інформаційних технологій у професійній діяльності; - ознайомленні із сучасними методиками використання новітніх інформаційних технологій у корекційно-розвиткових заняттях; - формуванні у здобувачів здатності до використання сучасних засобів збору і обробки інформації в професійній діяльності; - стимулюванні здобувачів до самостійної творчої діяльності при засвоєнні дисципліни.

Відповідно до освітньої програми «Олігофренопедагогіка. Здоров'я людини», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні: ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення. СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвиткового освітнього середовища. СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Не потребує передумов вивчення.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	ПРН 2
Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.	ПРН 15
Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здійснювати інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу в тому числі готувати методичні матеріали та наочні посібники із використанням інформаційних технологій; - здійснювати інформаційно-технологічне забезпечення діагностики якості освіти в тому числі виготовляти тести успішності та обробляти отримані результати; - проводити корекційно-розвиткові заняття з використанням інформаційних технологій; - готувати інформаційно-методичні та навчально-методичні матеріали дисципліни засобами Microsoft Office; - проводити опитування респондентів використовуючи інформаційно комунікаційні технології; - розробляти електронні освітні матеріали до проведення корекційно-розвиткових занять різними засобами інформаційних технологій; - використовувати можливості та ресурси глобальної мережі Інтернет в освітньому процесі - організувати спільну взаємодію учасників освітнього процесу засобами інформаційних технологій	ПРН 2,15,17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програма передбачає самостійну пошукову роботу студентів, результати якої можуть бути представлені рефератами, комп'ютерними презентаціями із обговоренням.

Використовуються традиційні методи навчання: лекції, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна робота студентів, консультації.

Робоча програма містить два модулі, кожний з яких складається з одного змістового модуля. Використовуються методи усного контролю та письмового контролю. Поточний контроль передбачає: опитування студентів під час захисту лабораторних робіт та опитування на лекціях; контрольні роботи, індивідуальні та самостійні завдання. Підсумковий контроль передбачає: залік.

Для контролю знань розроблено: перелік теоретичних питань; завдання для самостійної роботи, зі змістом яких студенти ознайомлюються на початку семестру.

Оцінка ECTS, яку студент отримує після вивчення кредитного модуля дисципліни, визначається відповідно до рейтингу студента. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує протягом семестру за такі види робіт:

1. Модульна контрольна робота (МКР) тривалістю по 2 акад. години. Максимальна кількість балів за МКР – 40 балів.

2. Виконання лабораторних робіт. Протягом семестру студенти виконують лабораторні роботи: (максимальна кількість балів – по 40 на модуль).

Бали із індивідуальної та самостійної роботи студентів нараховуються за: підготовку рефератів, модернізацію завдань, за творчий підхід до виконання завдань, виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів з дисципліни: 0-20 балів за кожен модуль. Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру: 100 балів. Необхідною умовою допуску до заліку є відсутність заборгованостей з лабораторних робіт та зарахування контрольних робіт. В кінці вивчення дисципліни виводиться рейтинговий бал, який визначається як середньоарифметичне балів з двох модулів.

Розподіл балів, які отримують студенти за 1 модуль

Поточне тестування			Самостійна робота	Письмова контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1			20	40	100
T1	T2	T3			
10	15	15			

Розподіл балів, які отримують студенти за 2 модуль

Поточне тестування		Самостійна робота	Письмова контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 2		20	40	100
T1	T2			
20	20			

До складання заліку допускаються лише студенти, які мають рейтинговий бал не менше 35. Залік з навчальної дисципліни студент може не складати, якщо він склав усі модулі та його влаштовує рейтингова оцінка. Студенти, які мають рейтинговий бал від 35 до 59 залік складають обов'язково. Студент може підвищити на заліку оцінку, при цьому рейтингова оцінка не може бути зменшена.

За результатами виконання студентом навчальної програми впродовж семестру рекомендується виставляти заліки та екзамени без додаткового опитування за такою шкалою:

Шкала оцінювання (ECTS та національна)

Сумарні бали	Оцінка ECTS	Екзамен (диф.залік)	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційні технології

Тема 1. Предмет, завдання та мета курсу.

Поняття «інформація», її види. Поняття і особливості інформаційного суспільства. Інформатизація, її основні завдання. Поняття «інформаційні технології». Класифікація інформаційних технологій.

Тема 2. Комп'ютери. Історія розвитку обчислювальної техніки. Покоління ЕОМ. Персональні комп'ютери (ПК). Платформи та класифікація ПК. Основні та додаткові пристрої ПК (мікропроцесор, системна плата, оперативна пам'ять, вінчестер, відеокарта, системний блок, монітори, принтери, сканери, дисководи CD-ROM, CD-RW).

Тема 3. Програмне забезпечення персональних комп'ютерів та його класифікація. Операційні системи. Редактори текстів. Електронні таблиці. Класифікація та послуги комп'ютерних мереж. Світова глобальна комп'ютерна мережа Internet. Комп'ютерні віруси, їх класифікація. Типи антивірусних програм.

Змістовий модуль 2. Засоби інформатизації в корекційній педагогіці.

Тема 1. Напрями використання інформаційних технологій та в освітньому процесі

Навчання як процес управління пізнавальною діяльністю студента. Інформаційні процеси в навчанні, прямий та зворотній зв'язок в навчанні. Умови оптимального управління пізнавальною діяльністю. Можливості інформаційних технологій як засобів підвищення ефективності освітнього процесу. Напрями впровадження інформаційних технологій в освітньому процесі. Умови ефективності використання інформаційних технологій в освітньому процесі закладу освіти. Засоби інформатизації в корекційній педагогіці та їх можливості. Звукові та екранно-звукові засоби навчання. Створення та використання мультимедійних презентацій. Програмні засоби реалізації інформаційних технологій в спеціальній освіті: Paint, Power Point, M.Word, M.Excel, спеціальні програми («Ігри для тигри», «Вчимося говорити» та інші).

Тема 2. Засоби дистанційного навчання в освіті.

Хмарні технології та можливості використання сервісів Google Apps в освітньому процесі. Загальна характеристика хмарних технологій та використання їх в освіті. Використання хмарного сховища Google Drive. Технологія організації спільної роботи з документами, таблицями, опитуваннями та малюнками. Обговорення опитувань засобами Google Forms та обробка їх результатів. Технологія створення тестів та їх обробка засобами. Керування часом та ведення календаря засобами Google. Спільна робота над підготовкою презентацій/ Сутність та можливості блогів в освітньому процесі. Створення блогу засобами Google Blogger. Автоматизоване створення web-сайту (Google Sites). Реєстрація і створення свого каналу на YouTube. Створення класної кімнати за допомогою Google Classroom.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма/заочна форма					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Інформаційні технології						
Модуль 1						
Тема 1-3	44	6/2		20/6		30/54
Усього за модуль 1	44	6/2		20/2		30/54
Разом за змістовим модулем 1	44	6/2		20/4		30/54
Змістовий модуль 2. Засоби інформатизації в корекційній педагогіці						
Модуль 2						
Тема 1-2.	46	4/2		18/4		38/52
Разом за змістовим модулем 2	46	4/2		18/4		38/52
Усього за модуль 2	46	4/2		18/4		38/52
Усього годин	120	10/4		42/10		68/106

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Робота у редакторі MS Word.	4/2
2	Створення та використання електронних таблиць Microsoft Excel. Робота у редакторі Paint.	8/2
3	Створення архівів. Захист документів MS Office та архівних даних	4
4	Створення презентацій в PowerPoint	4/2
	Разом за модуль 1	20/6
Модуль 2		
4	Робота з базами даних MS Access	6
5	Internet в спеціальній освіті	4
6	Автоматизоване створення веб-сайту	4/2
7	Засоби дистанційного навчання в освіті.	8/2
	Разом за модуль 2	22/4
	Разом	42/10

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічні ІТ	4
2	Закордонний та вітчизняний досвід використання ІТ в спеціальній педагогіці	4
3	Основні напрямки розвитку ІТ в спеціальній освіті	6
4	Вимоги до корекційно-освітніх комп'ютерних технологій	6
5	Програмні засоби реалізації ІТ в спеціальній освіті	6
6	ІТ в педдіагностиці	6
7	ІТ при корекції порушення мови	4
8	Інтернет в спеціальній освіті. Дистанційне навчання	4
9	Історія розвитку операційних систем. Програмне забезпечення ПК.	4
10	Історія розвитку комп'ютерних вірусів. Класифікація комп'ютерних вірусів. Антивірусні програми.	4
11	Засоби дистанційного навчання в освіті.	8
	Разом	68/104

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Лабораторні роботи виконуються на персональних комп'ютерах із встановленою операційною системою Windows, Linux. Програмне забезпечення: пакет Microsoft Windows або LibreOffice, OpenOffice.org і т.д.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Войтович Н.В. Використання хмарних технологій Google та сервісів web 2.0 в освітньому процесі. Методичні рекомендації. / Войтович Н.В., Найдьорова А.В. - Дніпро: ДПТНЗ «Дніпровський центр ПТОТС». 2017 - 113 с.

2. Кривонос О.М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчанні: навчальний посібник. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 182 с.

3. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / [А. В. Гета, В. М. Заїка, В. В. Коваленко та ін.] ; за заг. ред. Ю. Г. Носенко. - Полтава : ПУЕТ, 2018. - 261 с.

4. Махия Т.А. Возможности використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійно-педагогічній діяльності викладача педагогічних дисциплін / Махия Т.А. // Проблеми освіти: Наук. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОНМС України, - К., 2013. Випуск № 75. - Частина I. - С. 215-223.

5. Олійник В. В. Дистанційна освіта за кордоном та в Україні: стислий аналітичний огляд: Організаційно-педагогічне дослідження / В. В. Олійник ; АПН України, Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти. — К. : ЦППО, 2001. — 46 с.